

APROBAT

Parlamentul României
CAMERA DEPUTAȚILOR
BIROUL PERMANENT

Nr. 780 din 15.06.2022

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL

Nr. 2/5350/15.06.2022

În Sedința Biroului permanent al
Camerei Deputaților
din data de 20.06.2022
Nr. 780

ROMANIA
PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

COMISIA PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT

București, 14 iunie 2022

Nr. 4C-11/216

Către

**BIROUL PERMANENT
al CAMEREI DEPUTAȚILOR**

În data de 07 iunie 2022, Comisia pentru învățământ a primit, spre dezbateră, în fond, propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 (Plx. 320/2022), iar în adresa de sesizare se specifică "Camera Deputaților fiind Primă Cameră sesizată".

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 124 și art. 219 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, în sensul publicării de către instituțiile de învățământ superior, pe site-ul propriu, a unor acte juridice și informații, dar și date care stau la baza alocărilor financiare, în scopul asigurării transparenței deciziilor și a rezultatelor prin comunicarea periodică și adecvată a acestora.

Consiliul Legislativ, prin avizul său nr. 21/10.01.2022, precizează că, "prin obiectul său de reglementare, propunerea face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima cameră este Senatul." Conform art. 73 lit. n) din Constituția României, republicată, organizarea generală a învățământului se reglementează prin lege organică, dar modificarea propusă nu este una ce vizează acest aspect.

De asemenea, inițiativele legislative de modificare și completare a Legii nr. 1/2011 care au ca obiect un aspect asupra căruia Camera Deputaților este Cameră decizională (spre exemplu cele prin care se reglementează suspendarea raporturilor de muncă ale cadrelor didactice, cele care vizează acordarea de burse, cele prin care se prevede finanțarea sistemului) sunt dezbătute de Senat în calitate de Primă Cameră sesizată.

În susținerea solicitării, menționăm că toate legile de modificare și completare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public sunt legi ordinare, fiind de competența decizională a Camerei Deputaților. Conform art. 2 alin. (1) "prin autoritate sau instituție publică se înțelege orice autoritate ori instituție publică ce utilizează sau administrează resurse financiare publice, orice regie autonomă, societate reglementată de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aflată sub autoritatea sau, după caz, în coordonarea ori în subordinea unei autorități publice centrale sau locale și la care statul român sau, după caz, o unitate administrativ-teritorială este acționar unic ori majoritar, precum și orice operator sau operator regional, astfel cum aceștia sunt definiți în Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare [...]" Având în vedere obiectul de reglementare, nu se poate face trimitere la Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare, care "stabilește regulile procedurale minime aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale în cadrul autorităților administrației publice centrale și locale, alese sau numite, precum și al altor instituții publice care utilizează resurse financiare publice, în

raporturile stabilite între ele cu cetățenii și asociațiile legal constituite ale acestora.”, în stabilirea caracterului legii.

În baza prevederilor legale și a Memorandumului Guvernului României *”Creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public”*, aprobat pe 2 martie 2016, instituțiilor de învățământ superior li s-a solicitat, încă din anul 2016, de către Ministerul Educației publicarea, pe site-urile oficiale proprii, a informațiilor de interes public. Astfel, nu se poate considera că publicarea datelor conform prevederilor legale este o situație ce intră sub incidența autonomiei universitare, așa cum se invocă în motivarea punctului de vedere al Comisiei pentru constituționalitate a Senatului. Instituțiile de învățământ superior, precum toate celelalte instituții publice, își asumă răspunderea pentru toate informațiile publicate. Totodată, conform art. 123 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, *”autonomia universitară dă dreptul comunității universitare să își stabilească misiunea proprie, strategia instituțională, structura, activitățile, organizarea și funcționarea proprie, gestionarea resurselor materiale și umane, cu respectarea strictă a legislației în vigoare”*, acestea fiind subdimeniunile vizate, limita superioară fiind trasată de prevederile imperative ale legislației în vigoare. Așadar, instituțiile de învățământ superior nu se pot prevala de respectarea prevederilor legale prin apelul la autonomia universitară. Autonomia universitară nu o poate depăși pe cea locală, prima fiind cel mult egală cu a doua, *mutatis mutandis*, și autonomiei universitare trebuie să i se aplice același regim. Dacă legiuitorul constituant nu a dorit să acorde și alte puteri autonomiei locale, cu atât mai puțin se poate considera că și-a dorit să acorde celei universitare. Acest raționament se bazează pe faptul că educația este un serviciu public, deci un serviciu care satisface o nevoie publică, fiind reglementat exclusiv de către stat. În plus, Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 28/2017, care califică universitățile ca fiind instituții publice de interes local, reprezintă un alt argument care ne îndreptățește să atribuim autonomiei universitare cel mult aceleași limite conferite de Constituție autonomiei locale.

Exercitarea autonomiei universitare este indisolubil legată de asumarea răspunderii publice. În acest sens, legiuitorul primar, prin art. 124 din Legea nr. 1/2011, a stabilit obligațiile de răspundere publică ale universităților, printre care la lit. e) *”să asigure transparența tuturor deciziilor și activităților sale, conform legislației în vigoare”*. În jurisprudența sa, *”Curtea a statuat că principiul autonomiei universitare este garantat, legiuitorul constituant consacrandu-l, prin art. 32 alin. (6) din Legea fundamentală, ca o componentă a dreptului la învățătură. Acest principiu presupune un conținut vast, ce include normele, procedurile și standardele interne ale fiecărei universități, cu respectarea limitelor impuse de legislația în vigoare, prin care acestea tind să definească și să individualizeze rolul lor în cadrul comunității. Autonomia universitară se poate exercita doar cu condiția asumării răspunderii publice, care obligă orice instituție de învățământ superior să asigure eficiență managerială. Autonomia universitară presupune respectarea standardelor legale de calitate, și nu a standardelor proprii. Totodată, Curtea a reținut că autonomia universitară este foarte importantă pentru buna funcționare a instituțiilor de învățământ superior, fapt stabilit de mai multe documente internaționale în domeniu. În acest sens, a se vedea Decizia nr. 1.646 din 16 decembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 119 din 16 februarie 2011, și Decizia nr. 2 din 4 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 136 din 23 februarie 2011.”* (Decizia nr. 86/2019).

În baza aceluiași considerente, această inițiativă legislativă, înregistrată la Camera Deputaților cu Pl-x nr. 607/2021 și Plx. 169/2022, a decis încetarea procedurii legislative prin desesizarea Camerei Deputaților și înaintare acesteia la Senat.

Având în vedere toate aceste aspecte, vă rugăm să analizați situația expusă și să aprobați transmiterea propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr.1/2011 (Plx. 320/2022) către Senat, în scopul analizării în calitate de primă Cameră sesizată, iar competența decizională să fie a Camerei Deputaților.

Cu deosebită considerație,

PREȘEDINTE
Natalia-Elena INTOTERO